

ماهیت نوآورانه جرم شناسی قرن بیست و یکم

استاد گروه حقوق دانشگاه ریگا استرادیچ، لتونی.

دکتر آندرج ویلکس

استادیار گروه حقوق کیفری و جرم شناسی موسسه آموزش عالی رشدیه، تبریز، ایران

دکتر سالار صادقی

چکیده

هدف مقاله حاضر، بررسی روندهای توسعه جرم شناسی با در نظر گرفتن تاثیر همه گیری کووید-۱۹ است. منطق رویکرد جرم شناسی نوآورانه با انواع تهدیدات جنایی جدید و پیامدهای آن مرتبط است. اشکال خاص و انواع جرایم سنتی در جامعه پست مدرن در حال انتقال به محیط دیجیتال هستند، از جمله از طریق استفاده از پلتفرم های دارک نت. در عین حال، تحقیقات جرم شناسی در کشور لتونی به اندازه کافی توسعه نیافته و دوره های تحصیلی جرم شناسی در همه مطالعات حقوق گنجانده نشده است. در قرن بیست و یکم، رویکردها و مکاتب جرم شناسی جدید در حال ظهور هستند، از جمله جرم شناسی نو، جرم شناسی هم افزایی، جرم شناسی روایت پژوه، جرم شناسی دیجیتال، جرم شناسی عصب شناختی. رویکردهای جرم شناسی مناسب ماهیت و محتوای خاصی دارند. این روندها مویدها این هستند که علیرغم اهمیت جرم شناسی، تحقیق در مورد توسعه روند جرایم سازمان یافته، جرایم سایبری، قاچاق انسان، مواد مخدر و اسلحه و امکان مبارزه و پیشگیری از آنها ضرورت دارد. همچنین ضروری خواهد بود برنامه های تحصیلی تخصصی جرم شناسی نیز توسعه داده شود.

واژگان کلیدی: قرن بیست و یکم، جرم شناسی، جرم، نوآوری ها.

طبقه بندی JEL: فقه - حقوق - جزا و جرم شناسی - حقوق بین الملل - حقوق خصوصی

Scientific Journal of Modern
Jurisprudence and Law

Print ISSN: 2717- 1469
Online ISSN: 2717 - 1477

Profile in ISC,SID, Noormags,
Magiran, Ensani,
GoogleScholar
www.jaml.ir

fifth year, Issue 17

Pages 1-14

The innovative nature of 21st century criminology

Andrejs Vilks

Professor Riga Stradins University, Faculty of Law

Dr. Salar Sadeghi

Assistant Professor, Department of Law, Roshdiyeh Institute of
Higher Education, Tabriz, Iran

Abstract

The aim of this article is to examine the trends in the development of criminology taking into account the impact of the COVID-19 pandemic. The logic of the innovative criminology approach is related to the types of new criminal threats and their consequences. Certain forms and types of traditional crimes in postmodern society are being transferred to the digital environment, including through the use of darknet platforms. At the same time, criminology research in Latvia is underdeveloped and criminology courses are not included in all legal studies. In the 21st century, new criminology approaches and schools are emerging, including new criminology, synergetic criminology, narrative criminology, digital criminology, neuro-criminology. Appropriate criminology approaches have a specific nature and content. These trends confirm that, despite the importance of criminology, there is a need to research the development of organized crime, cybercrime, human trafficking, drugs and weapons and the possibility of combating and preventing them. It will also be necessary to develop specialized criminology curricula.

Keywords: 21st century, criminology, crime, innovations.

JEL Classification: Jurisprudence - Law - Criminal and Criminology - International Law - Private Law

مقدمه

استرالیا و غیره) بسیار مهم است؟ این ممکن است تعدادی پیش شرط داشته باشد. اولاً، تهدیدات جنایی بر امنیت بین المللی و ملی تأثیر می گذارد. استراتژی اتحادیه امنیت اتحادیه اروپا که توسط کمیسیون اروپا در سال ۲۰۲۰ تصویب شد، موید آن است که اروپایی ها با یک وضعیت امنیتی در حال تغییر با تهدیدهای جدید، از جمله تروریسم، جرایم سازمان یافته، قاچاق مواد مخدر و قاچاق انسان روبرو هستند. اینها تهدیدی مستقیم برای شهروندان و شیوه زندگی ما در اروپا است.

محققین حقوق در لتونی جی تیوانس ترینوسکیس و ان جفیموس نیز جرم و گسترش آن را به عنوان یک تهدید جدی برای امنیت ملی ارزیابی می کنند. برای حفاظت و امنیت جامعه، دولت تعیین می کند که انواع جرایم چیست، مسئولیت جرم ارتكابی و تعقیب مجرمان را معین می کند. ثانیاً، جرم ثبت شده و نهفته باعث می شود تا تعیین کمیت آسیب های اقتصادی و مالی در سطح بین المللی و ملی قابل توجه و دشوار باشد. بدین ترتیب، پروفیسور مارک ای کوئنز از دانشگاه وان هابیت (ایالات متحده آمریکا) تخمین زده است که هزینه جرم در ایالات متحده ۲.۶ تریلیون دلار در سال است. این ۳.۲٪ از تولید ناخالص داخلی ایالات متحده را تشکیل می دهد. ژاک بیکو، استاد دانشگاه لیون تخمین می زند که جنایت در فرانسه سالانه حدود ۱۵۰ میلیارد یورو یا ۷.۵ درصد بر تولید ناخالص داخلی کشور هزینه دارد. بنابراین ضروری است میزان خسارت جنایی و بهبود اقدامات برای کاهش آشناسایی شود. ثالثاً آسیب های ناشی از جرم بر سیستم حمایت اجتماعی نیز تأثیر می گذارد. این دو جنبه دارد: (الف) جرم منابع بالقوه موجود را برای اقدامات حمایتی اجتماعی کاهش می دهد؛ (ب) قربانیان جرم از غرامت قانونی

یکی از پدیده های نامطلوب اجتماعی در جامعه، جرم در تمام اشکال و انواع آن است. جرم در نتیجه واکنش به تغییر شرایط اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، حقوقی و غیره در حال تغییر است. رویکردهای نوآورانه جدید برای کشف، تحقیق و پاسخ به جرم مورد نیاز است. در عین حال مشخص شده که اهمیت جرم شناسی، که جرم عنصر کلیدی آن است، در حوزه مدیریت عمومی در حالش کاهش است. همچنین اعتقاد بر این است که نظریه های جرم شناسی مدرن در زمینه اقتصادی و سیاسی کنونی محکوم به شکست هستند. با این حال، با تغییرات جدید جرم، شناخت جرم شناختی از محیط دانشگاهی و همچنین حقوقی فراتر می رود و در حوزه سیاست و سیاستمداران مورد نیاز می گردد. فراگیری، تجزیه و تحلیل و تفسیر علم، از جمله در زمینه علم جرم شناسی به طور فزاینده ای سیاسی می شود.

با آگاهی از واقعیت های جنایی جدید، سیاست های جهانی و ملی، لزی مک آرا، دانشمند دانشگاه ادینبورو، به موضوع بسیار جالبی پرداخته است: آیا جرم شناسان می توانند جهان را تغییر دهند؟ پاسخ دادن به آن سخت و حتی غیرممکن است. نظرات آقای مک آرا، که مربوط به دیدگاه های جرم شناسی است، به توسعه حقوق جزا، استراتژی سیاسی و عملکرد نهادها مرتبط است. با دانستن روابط این مولفه ها حتی ناهماهنگی های آنها نیز می توانند ظرفیت نفوذ کافی بالایی داشته باشند. رویکرد جرم شناختی باید مستقل از تأثیرات خارجی، از جمله تأثیرات سیاسی باشد.

چرا جرم شناسی در برنامه های تحصیلی حقوق و علوم اجتماعی در اروپا و کشورهای دیگر (ایالات متحده آمریکا،

عوامل مؤثر بر آنها را تحلیل می‌کند. نگارنده با استفاده از نتایج و خلاصه تحقیقات داخلی و خارجی، رویکردهای مختلف جرم‌شناسی و رابطه آنها با جلوه‌های جرم‌زای تسهیل شده توسط کوئید ۱۹ را بررسی کرده است.

۲- یافته‌ها

کاملاً به درستی پذیرفته شده است که جرم‌شناسی ماهیتی متغیری داشته، بسیار پویا است. روند تکامل جرم‌شناسی را می‌توان به جرم‌شناسی «قدیم» و «جدید» تقسیم کرد. فرآیندهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فناوری انواع جدیدی از جرایم را تولید کرده‌اند که تعریف آنها و چارچوب‌های حقوق کیفری آنها همچنین توسعه یک سیستم بسیار خاص برای پیشگیری و مبارزه با آنها را ضروری می‌نماید. به عقیده نگارنده، تقسیم‌بندی از جرم‌شناسی به قدیم و جدید به اندازه کافی جالب است. علم جرم، شخصیت مجرم و سایر عناصر جرم‌شناسی بدون شک در حال تکامل است و منجر به رویکردهای جدیدی برای تفسیر آنها می‌شود.

۲-۱- عناصر جرم‌شناسی

یکی از مهمترین عناصر جرم‌شناسی، جرم است. چند رویکرد برای تفسیر و شناسایی جرم وجود دارد. اول، رویکرد کلاسیک، که شامل تعریفی از جرم - به عنوان مجموعه‌ای از جرایم (فعل یا ترک فعل) است. بی‌شک امروزه نیز جرم را اینگونه تعریف می‌کنیم. با این حال، همچنین مفهومی کاملاً نامناسب از جرم وجود دارد. بدین وسیله جرم به عنوان یک

و کمک‌های حقوقی لازم بهره‌مند هستند. چهارم، تحقیقات ناکافی در مورد روند جرم، موقعیت‌ها و روندهای فردی آنها نشان‌دهنده عدم توجه اقدامات عینی برای توسعه و اجرای پیشگیری از جرم و اقدامات کنترلی است. در حال حاضر، برنامه‌ها و استراتژی‌های پیشگیری و مبارزه با جرایم رایج (پیچیده) در لئونی تدوین و اجرا نشده است. فقط طرح‌ها، برنامه‌ها، رهنمودها و استراتژی‌ها در حوزه‌های فردی وجود دارند (مبارزه با جرایم سازمان یافته، پیشگیری از قاچاق انسان، طرح محدود کردن استفاده و انتشار مواد مخدر و غیره). چنین رویکرد پراکنده‌ای برای پیشگیری و مبارزه با انواع و اقسام جرم عقلانی نیست. به این دلیل تعیین عوامل جرم و انواع خاص آنها مشترک و همچنین خاص است (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، حقوقی و غیره). یک رویکرد یکپارچه برای رفع اثرات منفی عوامل نامطلوب مورد نیاز است. علاوه بر این، نهادهای اجرای قانون عملاً در پیشگیری و مبارزه با اشکال مختلف جرم مشارکت دارند. پنجم، شناخت جرم شناختی فرصت‌هایی را برای مطالعه، تجزیه و تحلیل و جرم، عوامل تعیین‌کننده آن، شخصیت کیفری و سایر عناصر مغایر با رشته‌های حقوق جزا و حتی علوم حقوقی فراهم می‌کند. رویکرد جرم‌شناختی که شامل زمینه‌های جامعه‌شناختی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی-روانی و سایر زمینه‌های علمی، جرایم و سازوکار آنها، شخصیت مجرمانه و جرم است، باید به طور گسترده‌تر و عمیق‌تر مورد مطالعه و تحلیل قرار گیرند.

۱- روش‌شناسی

در این تحقیق از روش‌های توصیفی، تحلیلی، ترکیبی و مدل‌سازی استفاده می‌شود. نگارنده جهت‌های جدید توسعه جرم‌شناسی، چارچوب نوآورانه، محتوا، مفهوم و همچنین

تواند یک "مغز جنایتکار" شکل دهد. موضوع مجرمیت شخصی و مسئولیت کیفری این افراد از این دیدگاه قابل بحث است. جرم شناسی عصب شناختی و حقوق عصب شناختی می توانند نقش برجسته فزاینده ای در پیشگیری از جرم ایفا کنند و جرم شناس عصب شناس ای. رین پیش بینی می کند که تا سال ۲۰۳۴، پیشگیری از جرم بر اساس رویکرد جرم شناسی عصب شناختی خواهد بود. با حذف آسیب شناسی در مولفه های سایکوفیزیولوژی (روان شناسی فیزیولوژیک) از یک فرد، پیشگیری از جرم نیز امکان پذیر خواهد بود.

۲-۲- برنامه های مطالعاتی جرم شناسی

با کاوش در منابع اینترنتی در خصوص مطالعات تخصصی جرم شناسی، می توانیم اطلاعاتی به دست آوریم که تخصص جرم شناسی در بیش از ۲۰۰ موسسه آموزشی اروپایی و بیش از ۷۰۰ برنامه تحصیلی امکان پذیر است. بدین ترتیب، برنامه کارشناسی در دانشگاه کاردیف بر مطالعه فرآیند جرم انگاری، بزه دیدگی و واکنش اجتماعی به جرم و سایر جرایم متمرکز است. برنامه مطالعاتی فرصتی برای کشف رویکردهای جامعه شناختی و سیاسی به جرم شناسی ارائه می دهد. دانشگاه آکسفورد بروک نیز یک برنامه تحصیلی سه ساله مقطع کارشناسی در جرم شناسی ارائه می دهد. محتوای مطالعه این برنامه شامل مطالعه مراحل توسعه تاریخی جرم، تغییرات ایجاد شده در جرم در فرآیند تکامل جامعه، تحلیل قوانین کیفری فعلی و سیاست پیشگیری از جرم است. دانشگاه مالمو در حال اجرای برنامه مقطع کارشناسی ارشد است که امکان دریافت مدرک کارشناسی ارشد در جرم شناسی را در یک سال، یا مدرک کارشناسی ارشد جرم شناسی پس از دو سال

عمل مجرمانه جداگانه فهمیده و شناسایی شده است. به عنوان مثال، «جرم» مجموعه ای از ویژگی هایی است که یک عمل مجرمانه را می سازند. دوم، جرم به عنوان یک واکنش عمومی و دولتی به انواع جرایمی که مسئولیت کیفری برای آنها محرز شده است، شناسایی می گردد. در مراحل مختلف توسعه جامعه، نه تنها یک اراده حقوقی، بلکه یک اراده سیاسی قوی برای جرم انگاری یا جرم زدایی انواع خاصی از جرایم وجود دارد. لوک هالسمن، سخنگوی جرم شناسی انتقادی اذعان می کند که جرم یک امر برساخته انتخابی است که می تواند تبدیل شود یا به چالش کشیده شود. همچنین ادعا می شود که جرم یک افسانه است و می تواند با مفهوم همه جانبه «آسیب» جایگزین شود. این رویکرد مبتنی بر این واقعیت است که جرم و بزهکاری در مقایسه با آسیب (های) همه جانبه، مفاهیم بسیار محدودی هستند.

همچنین لازم است به رویکردهای جدید در بررسی شخصیت بزهکار اشاره شود. پذیرفته شده است که فرآیند شیوه بزهکاری یک فرد بر اساس وراثت منفی اجتماعی شکل می گیرد، که در اطلاعات آن در سطح ژنوم گنجانده شده است. ویژگی های ژنتیکی مانند خودخواهی، پرخاشگری، انفعال، طمع برای انتقام، سهل انگاری همه ژنتیکی هستند. کودکان از دوره رشد قبل از تولد (قبل از تولد) تا فعالیت های مجرمانه ثابت، مطابق با اطلاعات برنامه ریزی شده ژنتیکی رشد می کنند. محیط اجتماعی که می تواند در شکل گیری این فرآیند تعدیل ایجاد کند، عقیم و بسیار اجتماعی نیست. مطالعات جرم شناسی عصب شناختی نشان می دهد که فقط فعالیت مغز، انفعال مکانیسم های کنترل، افزایش وابستگی به غرایز و عوامل تحریک کننده بیرونی، هستند عوامل موثر هیجانی در پرخاشگری بی انگیزه و افزایش یافته است که می

مشخص می کند: هر کشور عضو باید اقدامات لازم را برای اطمینان از اینکه شخص حقوقی می تواند در قبال هر یک از جرایم موضوع ماده ۲ (جرائم مربوط به مشارکت در یک سازمان مجرمانه) مسئول شناخته شود، اتخاذ کند. ساختار یک شخص حقوقی، توسط هر شخصی که دارای موقعیت ارشد در آن شخص حقوقی بر اساس یکی از اختیارات زیر است: (الف) به نمایندگی از شخص حقوقی؛ (ب) مقامی برای تصمیم گیری از طرف شخص حقوقی؛ یا (ج) اعمال کنترل در شخص حقوقی. برای هدف این تصمیم چارچوبی، «شخص حقوقی» به معنای هر نهادی است که طبق قانون قابل اجرا شخصیت حقوقی داشته باشد، به استثنای ایالت ها یا نهادهای حقوق عمومی که دولت در آنها اعمال قدرت می کند و سازمان های عمومی بین المللی. از سوی دیگر ماده ۶ تصمیم چارچوبی، مجازات هایی را که ممکن است برای اشخاص حقوقی اعمال شود، تعیین می کند.

در لتونی، مسئولیت اشخاص حقوقی در ۵ می ۲۰۰۵ با اصلاحاتی در قانون کیفری که از ۱ اکتبر لازم الاجرا می شود تعیین گردید. قانون کیفری شامل فصل هشتم است که اقدامات قهری قابل اعمال برای اشخاص حقوقی را پیش بینی می کند. بر اساس اطلاعات دادستانی ام. جانسون، هفده دادرسی کیفری در لتونی علیه نهادهایی حقوقی آغاز شده است که در معرض اقدامات قهری قرار گرفته اند. جنبه های جرم شناختی مربوط به جرایم کیفری اشخاص حقوقی، انواع آنها، خسارت و اقدامات قهری اعمال شده در لتونی مورد مطالعه قرار نگرفته است. این امر می تواند به این واقعیت مربوط باشد که ایجاد مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی مقررات حقوقی لتونی نسبتاً به تازگی وارد شده و رویه قضایی کافی وجود ندارد. با این حال، می توان فرض کرد که بزهکاری

تحصیل را فراهم می کند. تحقق این امر آن است که برنامه مطالعاتی شامل یک رویکرد میان رشته ای و بر اساس میان رشته ای بودن است.

۲-۳- جرم شناسی های نوآورانه

جرم شناسی شرکتی

ما در جرم شناسی، بیش از پیش با گروه های سازمان یافته مواجه هستیم که ممکن است در اشکالی از فعالیت اقتصادی مانند شرک های مسئولیت محدود (LLC)، شرک های سهامی (JSC) مانند تراستا کومرکبانکا وغیره دخیل باشند. در نتیجه، فرد باید با موضوع خاصی از شناخت جرم شناختی روبرو شود- یعنی بزهکاری اشخاص حقوقی. کمیته کارشناسان پیشگیری از پولشویی و تامین مالی تروریسم (Moneyval) در پنجمین گزارش دوره ای ارزیابی خود، انطباق فنی ستاد مبارزه با پولشویی و مبارزه با سیستم تامین مالی تروریسم با توصیه های گروه ویژه اقدام مالی (FATF) به این نتیجه رسید که مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در قبال پولشویی ناکافی است. در ۱۵ نوامبر ۲۰۰۰، سازمان ملل متحد کنوانسیون مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی را تصویب کرد. ماده ۱۰ کنوانسیون تحت عنوان «مسئولیت اشخاص حقوقی» مقرر می دارد هر کشور عضو، باید اقدامات لازم را مطابق با اصول حقوقی آن، برای احراز مسئولیت اشخاص حقوقی در قبال مشارکت در جرایم جدی مربوط به یک گروه بزهکار سازمان یافته اتخاذ کند.

در ۲۴ اکتبر ۲۰۰۸، شورای اروپا تصمیم چارچوبی 2008/841/JHA در مورد مبارزه با جرایم سازمان یافته را تصویب کرد. ماده ۵ تصمیم چارچوبی، مسئولیت اشخاص حقوقی را

درآمد خالص جهانی یا حدود ۱۰۰ میلیارد یورو است. شرکت سرمایه گذاری در امنیت سایبری ایالات متحده سرمایه گذاری، یکی از حرفه ای ترین و ماهرترین شرکت های دفاع سایبری، برآورد کرده است هزینه جرایم سایبری حدود ۱۵ درصد در سال افزایش می یابد. کارشناسان پیش بینی می کنند هزینه جرایم سایبری در سال ۲۰۲۱ می تواند به ۶ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۱ برسد و هزینه جرایم سایبری در سال ۲۰۲۵ به ۱۰.۵ تریلیون دلار در سال خواهد رسید. اذعان شده است که جرایم سایبری در سال ۲۰۲۱ سالانه ۱۱.۴ میلیون دلار برای جهان هزینه خواهد داشت. جرم سایبری در سال جاری به سومین اقتصاد بزرگ تبدیل خواهد شد. شاخص های ذکر شده توسط کارشناسان فقط به قسمت قابل مشاهده و ثابت شبکه جرایم سایبری اشاره نموده اند. آسیب ناشی از جرایم سایبری در "اینترنت سیاه" به هیچ وجه قابل تعیین نیست. تخمین زده شده که اندازه شبکه سایه (که نمایه نشده و غیرقابل دسترس برای موتورهای جستجو باقی می ماند) ۵ هزار برابر بزرگتر از اندازه رسمی اینترنت است. اثربخشی بالای جرایم سایبری بسیار بیشتر از خطرات احتمالی آن است و سرمایه گذاری در این زمینه و به روز رسانی مداوم ابزارهای مورد استفاده در فعالیت های مجرمانه را برمی انگیزد.

در سال ۲۰۲۰، راند اروپا تحلیلی از روندهای فناوری آینده برای شناسایی کسانی که می توانند برای ارتکاب جرایم سایبری مورد استفاده قرار دهند انجام داد. تجزیه و تحلیل روندهای ممکن در جرایم سایبری در هشدار دادن به آنها مهم است. توسعه فشرده هوش مصنوعی (AI) و یادگیری ماشینی (ML) می تواند جرایم سایبری را بیشتر موثر، هدفمند و گسترده کند. قابلیت های جدید هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی، ردیابی و کشف فعالیت های مجرمانه و سوء را

اشخاص حقوقی همچنین می تواند سطح نهفتگی بالایی داشته باشند. جرم شناسی شرکتی به اندازه کافی در جرم شناسی خارجی توسعه یافته است.

جرایم شرکتی "جرم آپارتمانی" نیز نامیده می شوند. اهمیت جرم شرکتی این است که در بسیاری از موارد مرز بین یک جرم کیفری، یک جرم و تعیین موفقیت یا شکست یک کسب و کار دشوار است و در نتیجه به میزان نهفتگی بالایی می رسد. با این حال، جرایم شرکتی باعث افزایش خسارت مالی و مادی می شود. جرایم شرکتی شامل حوزه های همیشه جدید می شود: وام مالی در ساخت و ساز؛ خدمات و پذیرایی؛ جرایم زیست محیطی و غیره.

جرم شناسی سایبری

جرم شناسی سایبری شامل تجزیه و تحلیل وضعیت و روندهای تهدیدات سایبری، تعدیل انواع تهدیدات جدید و همچنین شناسایی فرصت هایی برای از بین بردن آنها است. داده های مرکز جرایم سایبری یوروپل نشان می دهد که تعداد حملات سایبری همچنان رو به افزایش است. نه تنها تهدیدات سایبری از نظر کمی افزایش می یابد، بلکه در حال تغییر و پیچیده تر شدن هم هستند. تهدیدات سایبری از مناطق مختلف اتحادیه اروپا و فراتر بروز می کنند. در برخی موارد، هدف، زیرساخت های حیاتی دیجیتال، از جمله عمده ارائه دهندگان عمده ابری است. ارائه دهندگان خدمات بزرگ مجبور بودند حملات محروم سازی از سرویس (DDoS) گسترده ای مانند حمله به خدمات وب آمازون در فوریه ۲۰۲۰ را کاهش دهند. جرم سایبری به یک تهدید بسیار مهم برای سیستم مالی تبدیل شده است. صندوق بین المللی پول تخمین زده است که ضرر سالانه حملات سایبری ۹ درصد از

انجام حملات در مقیاس بزرگ و خودکار مورد استفاده قرار گیرد. توسعه و استفاده گسترده از رایانه و فناوری های ذخیره سازی می تواند منجر به سرقت یا انتشار غیرمجاز داده ها و همچنین افشای غیرقانونی داده های شود.

می توان از توسعه زیرساخت های مخابراتی برای افزایش ناشناس بودن، سرعت بخشیدن به فعالیت های مجرمانه و سرقت اطلاعات شخصی و محرمانه داده ها استفاده نمود. زیرساخت های مخابراتی نیز می توانند باعث اختلال در مقیاس بزرگ شود.

حجم رو به رشد داده های جمع آوری شده در دستگاه های اینترنت اشیا (IoT) می تواند برای سرقت و اخاذی اطلاعات شخصی استفاده شود. دستگاه های اینترنت اشیا همچنین می توانند مقیاس حملات به معنادار سایبری و ایجاد آسیب پذیری های جدید در سیستم ها و محیط های پیچیده فناوری اطلاعات را افزایش دهند.

مهاجمان به حریم خصوصی رابط کاربری (PET) می توانند برای فعالیت های غیرقانونی ناشناس و مخفیانه استفاده شوند، که شناسایی و بررسی فعالیت های مجرمانه را دشوارتر می کند. مهاجمان همچنین می توانند این حریم خصوصی را به این منظور هدف قرار دهند تا به اطلاعات محرمانه یا خصوصی دسترسی پیدا کنند.

در فناوری های بلاک چین و دفتر کل توزیع شده (DLT)، تراکنش های دیجیتالی با استفاده از این دفترها انجام می شود که می تواند برای دستکاری به منظور اهداف سوء مانند جلوگیری از پردازش تراکنش ها استفاده شود. دفترها همچنین می تواند برای ذخیره محتوای مخرب یا نامناسب، که حذف آن را دشوار می کند، مورد استفاده قرار گیرد.

دشوارتر خواهد کرد. این می تواند جذابیت جرایم سایبری را افزایش دهد و باری بر دوش ماموران اجرای قانون بیفزاید.

ممکن است در آینده فناوری های قدرتمندتر، آسان تر برای استفاده و ارزان تر در دسترس باشند. این می تواند طیف وسیعی از مردم را به استفاده از فناوری های جدید تشویق کرده، و آنها به طور بالقوه خود را در معرض تهدیدات سایبری قرار دهند. در عین حال، فناوری های قدرتمند می توانند با درگیر کردن جوانان آسیب پذیری که به خاطر سود مالی سریع و سوسه می شوند، گسترش جرایم سایبری را موجب شود. وقایع امنیتی سایبری عمدی یا تصادفی می تواند به طور جدی خدمات ضروری، و همچنین اقتصادی و فعالیت های اجتماعی را مختل کنند.

توسعه راه حل ها و قابلیت های پیچیده فناوری جدید می تواند هکرها و گروه های سازمان یافته را قادر به انجام حملات و فعالیت های پیچیده کند که منجر به عواید بیشتر ناشی از جرم و آسیب به افراد و سازمان ها می شود. فناوری های جدید سرعت و پوشش ارتباطات را افزایش می دهد، که تاثیر فاصله جغرافیایی را در مورد ارتباطات از راه دور که توسط مجرمان سایبری مورد استفاده قرار می گیرند، به میزان قابل توجهی کاهش خواهد داد. پیشرفت در محاسبات و فناوری های ذخیره سازی داده ها، همراه با افزایش تعداد دستگاه ها، به افزایش فعالیت های مجرمانه و مخرب احتمالی، از جمله توسعه روش های جدید فعالیت مجرمانه منجر خواهد شد.

پیشرفت های فناوری در دستگاه ها و سیستم های خوکار، گسترش دسترسی به اماکن و محیط هایی را که قبلا وجود نداشته تسهیل خواهد نمود. این می تواند برای پنهان کردن فعالیت های مجرمانه، توسعه روش های مجرمانه جدید یا

ایجاد اعتماد عمومی و احساسات نسبت به قانون و نظم اجتماعی است. کار نهادهای مجری قانون به طور گسترده ای در هنر و فیلم های مستند، سریال های تلویزیونی و موضوعات کتاب پوشش داده شده است. منابع فرهنگی و اطلاعاتی مناسب بر آنچه مردم و کارکنان آنها در مورد این ساختارها فکر می کنند تأثیر می گذارند. جرم شناسی روایی، روش شناختی خاصی برای رویکردی برای درک بهتر مکانیسم های وفاداری عمومی و اعتماد به نهادهای مجری قانون - پلیس، ارائه می دهد. بدون شک نظر و تصور عموم، تأثیرگذارتر از تماس های شخصی با پلیس، دفتر دادستانی و دادگاه ها است. اذعان شده است که تأثیر رسانه ها بر افکار عمومی بدون شک تأثیرگذارتر از تماس های شخصی با پلیس است.

در سال ۲۰۱۶ یک گروه تحقیقاتی در زمینه توسعه جرم شناسی روایتی در انجمن جرم شناسی اروپا تأسیس شد. کارگروه جرم شناسی روایتی برای ترویج توسعه نظری و رویکردهای تجربی به جرم شناسی مذکور، برای توسعه یک رویکرد روش شناختی جدید برنامه ریزی شده است. این کارگروه وب سایت خود را راه اندازی کرده است، که در آن نتایج تحقیق روایی منتشر می شود. جرم شناسی روایتی چشم انداز توسعه امیدوارکننده ای است. مطالعه ادبیات، سینما، آثار هنری و سایر محصولات با محتوای مجرمانه و ارزیابی تأثیر آنها بر سیستم ارزشی افراد و الگوهای رفتاری شان از نظر نظری و عملی مهم است. پوشش صحیح فعالیت های نهادهای مجری قانون از اهمیت کمتری برخوردار نیست.

نتایج

اعتماد به فناوری های جدید و محصولات و خدمات مرتبط ممکن است توسط بخش های خاصی از نهادهای عمومی تعیین شود، که ممکن است آسیب پذیری و اختلال در همه این اجزا را افزایش دهد. این اثرات همچنین می توانند عواقب گسترده ای داشته باشند که پیش بینی آنها دشوار است. در این زمینه، توسعه پرونده های جنایی بالقوه پنهان می تواند به تأثیر منفی بسیار گسترده تری منجر شود.

جرم شناسی روایی (یا روایت پژوه) - تحقیق در مورد محصولات ادبیات، سینما، هنر و سایر زمینه های مرتبط با جلوه های جرم زا و شناسایی نقش آن ها در مدل رفتار مجرمانه فعال و/یا منفعل فردی و گروهی است.

اجازه دهید به تأثیر دوگانه اشیاء و محصولات فرهنگی بر افراد و سطح اجتماعی عمومی توجه کنیم. اول اینکه پیام های فرهنگی، افکار و نگرش های عمومی را نسبت به عناصر نظام حقوقی شکل می دهند: قوانین و مقررات؛ نهادهای اجرای قانون؛ شیوه های سازمانی. دوم، جرم شناسی روایی به مطالعه فرهنگی اشیاء با ویژگی های مجرمانه و تأثیر این اشیاء بر جرم انگاری افراد می پردازد. برخی از فیلم ها و سریال ها مجرمان و گروه های جنایتکار سازمان یافته را از طریق ترویج جامعه پذیری مجرمانه بیش از حد به تصویر می کشند. باید اینگونه اذعان نمود که رسانه ها، از جمله اینترنت، در حال سرازیر شدن به فضای فرهنگی جامعه مدرن با مقالات، اطلاعات، گفتمان ها و تصاویری در مورد جرم و کنترل جرم هستند. با توجه به نظریه تقلید و آموزش گابریل تارد، اعضای جامعه با موفقیت الگوهای رفتاری را از فیلم، کتاب، اجراهای تئاتر، موزیکال و غیره از انواع متنوع یاد می گیرند. توصیفات جرایم مختلف و فعالیت های مأموران اجرای قانون عناصر اساسی در

۵- جرایم شرکتی (اشخاص حقوقی) زمینه جدیدی از جرم شناسی - یعنی جرم شناسی شرکتی ایجاد نموده است. جرایم جنایی ارتكابی توسط اشخاص حقوقی خسارات قابل توجهی به منافع عمومی وارد می کنند و از سطح بالایی از آمار پنهان برخوردار هستند. جرم شناسی شرکتی چشم اندازهای قابل توجهی برای توسعه بیشتر دارد.

۶- جرایم سایبری به طور فزاینده ای نقش مهمی در روند جرم ایفا می کنند. می توان از آنها به عنوان جرایم آینده یاد کرد که دامنه آن بزرگتر و آسیب هایش گسترده تر خواهد شد. پیش بینی ها نشان می دهد که انواع تهدیدات سایبری تغییر خواهد کرد.

سپاسگزاری

از معاونت محترم پژوهشی به خاطر حمایت حمایت معنوی در اجرای پژوهش حاضر سپاسگزاری می شود.
از آقای دکتر عبدالله علیزاده به خاطر بازبینی متن مقاله و ارائه نظرهای ساختاری تشکر و قدردانی می شود.
از داوران محترم به خاطر ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می شود.
نگارندگان بر خود لازم می دانند از آقای دکتر محمد رسول آهنگران به خاطر مطالعه متن مقاله حاضر و ارائه نظرهای ارزشمند سپاسگزاری نمایند.

منابع

Almond P., Erp v J. Regulation and governance versus criminology: Disciplinary divides, intersections, and opportunities, 2018. Available: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/rego.12202> [viewed: 12.09.2021.].

۱- یکی از مهمترین عناصر مبحث جرم شناسی، جرم است، که با توجه به شرایط متغیر محیط جامعه دگرگون می شود. انواع و اشکال جدید تهدیدات جنایی، انتقال بخش های خاصی از آنها به محیط دیجیتال، نیاز به اعمال رویکردی نوآورانه در شناخت جرم شناسی را ایجاب می نماید. مکان و نقش جرم شناسی در علم حقوق و استفاده از نتایج تحقیقات آن در فعالیت های نهادهای دولتی و نهادهای مجری قانون را می توان از طرق مختلف ارزیابی کرد.

۲- علیرغم کاهش نسبی اهمیت جرم شناسی، دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد تخصصی جرم شناسی در حال اجرا در موسسات آموزش عالی در بسیاری از کشورهای اروپایی و مناطق دیگر است. مبنای سیاسی و قانونی کافی برای توسعه جرم شناسی به عنوان یک علم و همچنین به عنوان یک برنامه مطالعاتی وجود دارد.

۳- در روند توسعه جرم شناسی، تمایزی بین "قدیم" و "جدید" - جرم شناسی جدید ایجاد شده است. در زمینه جرم شناسی «جدید»، یک تفسیر نو از طرز تلقی و شناخت از جرم و مجرم وجود دارد. جرم شناسی عصب شناختی و علوم اعصاب می توانند نقش نقش برجسته ای در پیشگیری از جرم را ایفا کنند (حقوق عصب شناختی).

۴- در سال های اخیر جایگاه ویژه ای در ساختار جرم به جرایم جنایی ارتكابی توسط اشخاص حقوقی که مسئولیت آنها مطابق با اصلاحات قانون کیفری جمهوری لتونی از سال ۲۰۰۵ اختصاص داده است. مقررات حقوقی خارجی در مورد مسئولیت اشخاص حقوقی تجربه طولانی تر و عملکرد حقوقی غنی تری دارد.

<https://www.enisa.europa.eu/publications/enisa-threat-landscape-report-2018>. [viewed: 04.08.2021.].

ESC Narrative Criminology Working Group. Available: <https://www.esc-eurocrim.org/index.php/activities/working-groups/59-narrative-criminology> [viewed: 12.09.2021.].

Estimating Cyber Risk for the Financial Sector (2018). Available: <https://blogs.imf.org/2018/06/22/estimating-cyber-risk-for-the-financial-sector/> [viewed 05.09.2021.].

Fischman J. Criminal Minds, 2011. Available: <https://www.chronicle.com/article/Can-This-Man-Predict-Whether/127792> [viewed 03.09.2021.].

Goldson B., Hughes G. Comparative youth justice research and the policy process. *Criminology and Criminal Justice*, 2013. Available: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1748895810364464> [viewed 15.08.2021.].

Hillyard P., Pantazis C., Tombs S., & Gordon, D.). *Beyond criminology: Taking harm seriously*. London: Pluto Press, 2004. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.556> [viewed: 12.09.2021.].

Hulsman L. Critical criminology and the concept of crime. *Contemporary Crisis*, 10(1),1986. Available: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/BF00728496.pdf> [viewed 19.10.2021.].

Matthews R. New Times, New Crimes: Notes on the Depillarization of the Criminal Justice System. Available: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10612-020-09489-2#citeas> [viewed 18.10.2021.].

McAra L. Can Criminologists Change the World? Critical Reflections on the Politics, Performance and Effects of Criminal Justice . *The British Journal of Criminology*, Vol. 57, No. 4, July 2017, <https://doi.org/10.1093/bjc/azw015>. Available:

Armstrong S. McAra L. Audience, Borders, Architecture: The Contours of Control. In: Armstrong S. and McAra L. (eds.), *Perspectives on Punishment: The Contours of Control*. Oxford University Press, 2006. Available: <http://www.jus.uio.no/ikrs/english/research/projects/networkfornarrativecrim/> [viewed: 12.09.2021.].

3. Bichot J. La délinquance estimée à 150 milliards d'euros par an [Crime estimated at 150 billion euros per year]. Available: <http://www.lefigaro.fr/actualite-france/2012/02/20/01016-20120220ARTFIG00491-la-delinquance-estimee-a-150-milliards-d-eurospar-an.php> [viewed: 10.11.2012.].

Braithwaite J. The New Regulatory State and the Transformation of Criminology. *The British Journal of Criminology*, Vol. 40, NO. 2, March 2000. Available: <https://academic.oup.com/bjc/articleabstract/40/2/222/611103?redirectedFrom=fulltext> [viewed 05.08.2021.].

Cardiff University. Available: <https://www.educations.com/study-abroad/cardiff-university/criminology-894397>. [viewed: 24.10.2021.].

Criminal Law. Available: <https://likumi.lv/ta/en/en/id/88966> [viewed: 24.10.2021.].

Criminology Educations. Available: <https://www.educations.com/search/criminology> [viewed: 24.10.2021.].

8. Criminology Malmö University. Available: <https://www.educations.com/study-abroad/malmo-university/criminology-852144>. [viewed:10.2021.].

9. Criminology Oxford Brookes University. Available: <https://www.educations.com/study-abroad/oxford-brookes-university/criminology-911653> [viewed:24.10.2021.].

ENISA Threat Landscape Report, 2018. Available:

Journal of Security and Sustainability Issues: Vilnius, Vol. 2(2), 2012.

Winlow S., Hall S. Rethinking Social Exclusion: The End of the Social? SAGE, London, 2013. Almond P., Erp v J. Regulation and governance versus criminology: Disciplinary divides, intersections, and opportunities, 2018. Available: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/rego.12202> [viewed: 12.09.2021.].

Armstrong S. McAra L. Audience, Borders, Architecture: The Contours of Control. In: Armstrong S. and McAra L. (eds.), Perspectives on Punishment: The Contours of Control. Oxford University Press, 2006. Available: <http://www.jus.uio.no/ikrs/english/research/projects/networkfornarrativecrim/> [viewed: 12.09.2021.].

3. Bichot J. La délinquance estimée à 150 milliards d'euros par an [Crime estimated at 150 billion euros per year]. Available: <http://www.lefigaro.fr/actualite-france/2012/02/20/01016-20120220ARTFIG00491-la-delinquance-estimee-a-150-milliards-d-eurospar-an.php> [viewed: 10.11.2012.].

Braithwaite J. The New Regulatory State and the Transformation of Criminology. The British Journal of Criminology, Vol. 40, NO. 2, March 2000. Available: <https://academic.oup.com/bjc/articleabstract/40/2/222/611103?redirectedFrom=fulltext> [viewed 05.08.2021.].

Cardiff University. Available: <https://www.educations.com/study-abroad/cardiff-university/criminology-894397>. [viewed: 24.10.2021.].

Criminal Law. Available: <https://likumi.lv/ta/en/en/id/88966> [viewed: 24.10.2021.].

Criminology Educations. Available: <https://www.educations.com/search/criminology>

[viewed: 24.10.2021.].8. Criminology Malmö University. Available:

<https://academic.oup.com/bjc/article/57/4/767/2623920> [viewed: 13.09.2021.].

Morgan S. Cybercrime to Cost the World \$10.5 Trillion Annually By 2025, 2020. Available: <https://cybersecurityventures.com/hackerpocalypse-cybercrime-report-2016> [viewed 05.08.2021.].

Morgan S. Cybercrime vs. COVID-19: Which Will Inflict More Financial Harm? 2021. Available: <https://cybersecurityventures.com/cybercrime-vs-covid-19-which-will-inflictmore-financial-harm/> [viewed 05.08.2021.].

Narrative Criminology Research Network. New research examines the cost of crime in the U.S., estimated to be \$2.6 trillion in a single year. Available: <https://news.vanderbilt.edu/2021/02/05/new-research-examines-the-cost-of-crime-in-the-u-s-estimated-to-be-2-6-trillion-in-a-single-year> [viewed 12.10.2021.].

Noziedzības definīcija [Crime definition]. Available: <https://lv.facts-news.org/noziedzibas-definicija> [viewed 20.10.2021.].

Perlmutter D. Policing the Media: Street Cops and Public Perceptions of Law Enforcement. In: Policing the Media: Street Cops and Public Perceptions of Law Enforcement, David D.Perlmutter, Google Books, 2000.

Presser L. Narrative Criminology. Available: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.556> [viewed: 12.09.2021.].

Raine A. The Anatomy of Violence: The Biological Roots of Crime. New York, NY, US:Pantheon/Random House, 2014.

Selmini R. Exploring cultural criminology: The police world in fiction. 2020. Available:<https://doi.org/10.1177/1477370820939362> [viewed: 12.09.2021.].

Technological developments and the future of cybercrime. Available: <https://www.rand.org/randeurope/research/projects/technological-developments-and-the-future-ofcybercrime.html> [viewed 07.08.2021.].

Teivāns-Treinovskis J., Jefimovs N. State national security: Aspect of recorded crime.

Matthews R. New Times, New Crimes: Notes on the Depillarization of the Criminal Justice System. Available:

<https://link.springer.com/article/10.1007/s10612-020-09489-2#citeas> [viewed 18.10.2021.].

McAra L. Can Criminologists Change the World? Critical Reflections on the Politics, Performance and Effects of Criminal Justice . The British Journal of Criminology, Vol. 57, No. 4, July 2017, <https://doi.org/10.1093/bjc/azw015>. Available: <https://academic.oup.com/bjc/article/57/4/767/2623920> [viewed: 13.09.2021.].

Morgan S. Cybercrime to Cost the World \$10.5 Trillion Annually By 2025, 2020. Available: <https://cybersecurityventures.com/hackerpocalypse-cybercrime-report-2016> [viewed 05.08.2021.].

Morgan S. Cybercrime vs. COVID-19: Which Will Inflict More Financial Harm? 2021. Available: <https://cybersecurityventures.com/cybercrime-vs-covid-19-which-will-inflictmore-financial-harm/> [viewed 05.08.2021.].

Narrative Criminology Research Network. New research examines the cost of crime in the U.S., estimated to be \$2.6 trillion in a single year. Available: <https://news.vanderbilt.edu/2021/02/05/new-research-examines-the-cost-of-crime-in-the-u-s-estimated-to-be-2-6-trillion-in-a-single-year> [viewed 12.10.2021.].

Noziedzības definīcija [Crime definition]. Available: <https://lv.facts-news.org/noziedzibas-definicija> [viewed 20.10.2021.].

Perlmutter D. Policing the Media: Street Cops and Public Perceptions of Law Enforcement. In: Policing the Media: Street Cops and Public Perceptions of Law Enforcement, David D.Perlmutter, Google Books, 2000.

Presser L. Narrative Criminology. Available: <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.556> [viewed: 12.09.2021.].

Raine A. The Anatomy of Violence: The Biological Roots of Crime. New York, NY, US:Pantheon/Random House, 2014.

<https://www.educations.com/study-abroad/malmo-university/criminology-852144>). [viewed:10.2021.].9. Criminology Oxford Brookes University. Available: <https://www.educations.com/study-abroad/oxford-brookes-university/criminology-911653> [viewed:24.10.2021.].

ENISA Threat Landscape Report, 2018. Available: <https://www.enisa.europa.eu/publications/enisa-threat-landscape-report-2018>. [viewed: 04.08.2021.].

ESC Narrative Criminology Working Group. Available: <https://www.esc-eurocrim.org/index.php/activities/working-groups/59-narrative-criminology> [viewed: 12.09.2021.].

Estimating Cyber Risk for the Financial Sector (2018). Available: <https://blogs.imf.org/2018/06/22/estimating-cyber-risk-for-the-financial-sector/> [viewed 05.09.2021.].

Fischman J. Criminal Minds, 2011. Available: <https://www.chronicle.com/article/Can-This-Man-Predict-Whether/127792> [viewed 03.09.2021.].

Goldson B., Hughes G. Comparative youth justice research and the policy process. Criminology and Criminal Justice, 2013. Available: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1748895810364464> [viewed 15.08.2021.].

Hillyard P., Pantazis C., Tombs S., & Gordon, D.). Beyond criminology: Taking harm seriously. London: Pluto Press, 2004. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264079.013.556> [viewed: 12.09.2021.].

Hulsman L. Critical criminology and the concept of crime. Contemporary Crisis, 10(1),1986. Available: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/BF00728496.pdf> [viewed 19.10.2021.].

Selmini R. Exploring cultural criminology: The police world in fiction. 2020. Available: <https://doi.org/10.1177/1477370820939362> [viewed: 12.09.2021.].

Technological developments and the future of cybercrime. Available: <https://www.rand.org/randeurope/research/projects/technological-developments-and-the-future-ofcybercrime.html> [viewed 07.08.2021.].

Teivāns-Treinovskis J., Jefimovs N. State national security: Aspect of recorded crime. *Journal of Security and Sustainability Issues*: Vilnius, Vol. 2(2), 2012.

Winlow S., Hall S. *Rethinking Social Exclusion: The End of the Social?* SAGE, London, 2013.